

Megjelenik minden vasárnap és esztőtörtékn.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdáiban Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyitléri cikkek stb. intézendők.

Nyitléri cikkek soronként 10 kr-ért közöltetnek.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre 1 évre 8 frt — kr.
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábas garmond-sorért vagy annak tőrfogatáért 4 krajczár. Hivatalos hirdetések külön árszabály szerint számítanak. Ezenkívül minden beiktatásnál 80 krajczár bélyeg-díj fizetendő.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyuttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadóhivatala.

Az elvesztett romániai piacok visszaszerzése.

Mint hazánk, úgy Románia is, rohamos fejlődést mutathat fel a közgazdasági téren. S ez kétszeresen növeli a román piacok fontosságát Magyarországra nézve. A magyar hivatalos statisztika tanúsága szerint az ország külkereskedelme a lefolyt utolsó két évtized alatt megkétszereződött. Hasonlót lehet kiolvasni a román hivatalos statisztikából is. De a két szomszéd állam külkereskedelme egymással az utóbbi években, amióta a vámháboru folyt, 1886. jun. 1-je óta, nem emelkedett, hanem csökkent. Pedig a dolog természete szerint ennek a kereskedelmi forgalomnak kellett volna legnagyobb mértékben emelkedni, ha a viszonyok normalisak

lettek volna. E helyett azt látjuk, hogy míg 1888-ban külkereskedelmünk Romániával a behozatalban 32.3 millió forintot, a kivitelben 12 millió forint forgalmat, együtt 44.3 millió forintot képviselt, 1889-ben a behozatal 28 millióra, a kivitel 5.4 millióra együtt 33.4 millióra, vagyis 36.1 millió forinttal csökkent.

Hazánk külkereskedelmi politikájának talán ez a legsötétebb pontja. De ugyanazt mondhatja Románia is önmagára vonatkoztatva. A vámháboru tehát káros következményű volt mind a két államra nézve, s bajos volna megmondani, hogy a kettő közül melyik szenvedett aránylag nagyobb veszteséget. De az bizonyos, hogy Romániára nézve a magyar piac aránylag véve fontosabb, mert a forgalomban nagyobb százalékkal szerepelt, mint fontos ránc nézve a román piac. E piacokat a vámháboru alatt úgy szólván kölcsönösen elvesztettük. Ez a külkereskedelmi politikában válságnak mondható.

Most a válság megszűnt. E. évi június 1-én életbe lépett az általános román vámtarifa. Annak tételei az összes államokra nézve érvényesek lesznek. Magyarország tehát nem lesz a román piacokhoz kedvezőtlenebb helyzetben a többi országokkal szemben, melyek versenytársaink. Meg van adva hát a lehetőség, hogy e piacokat visszaszerezzük. Igaz, a német, belga, francia, angol ipar már ott-hon érezheti magát a román piacokon, melyeket a vámháboru alatt tőlünk elhódított, s most nekünk e versenytársainkkal kell Romániában a versenyküzdelmet megállni. De ebben több tekintetben fölényben vagyunk

s különösen abban a tekintetben, hogy Románia szomszédunk s az erdélyi iparosok kivált igen könnyen elérhetik e piacokat, míg versenytársainknak vagy nagyon hosszú tengeri úton, vagy drága vasuti szállítással kell a román piacokat felkeresniök.

A helyzet a multhoz viszonyítva, mikor még nem volt vámháboru, annyiban kedvezőtlenebb ugyan, hogy az új autonóm román vámtarifának tételei magasabbak, mint a régi vámszerződéses tarifátételek voltak. De viszont javulást is konstatálhatunk annyiban, hogy közlekedési eszközeink időközben jelentékenyen kifejlődtek s úgy a személyszállításban érvényes zónatarifa, mint a jelentékenyen leszállított új vasuti árudíjszabás nagyon elősegíti a kölcsönös érintkezést s az üzletek megkötését és a nemzetközi forgalmat.

A lehetőség a fentebbiek szerint meg volna adva arra, hogy hazánkknak Romániával való kereskedelme előbbeni jelentőségét visszaszeresse. Van azonban e kereskedelemnek még egy igen nagy akadálya és ez abban áll, hogy Romániával Magyarország még nem kötött magánjogi konvencziót, melynek alapján a törvényszékek ítéleteit végrehajtani lehessen. E hiány azt okozza, hogy ha magyar állampolgárnak követelése van román polgár ellenében e követelést nem hajthatja be, habár azt a törvényszék meg is ítélte már. A román polgár a magyar törvények ítélete ellen csak azzal a kifogással él, hogy ő román polgár s rá nézve a magyar törvényszékek ítélete nem lehet kötelező. A magyar törvényszékek ítéletét a román törvényszék

A „Székelyföld“ tárczája.

Egy kép a multból.

(Elbeszélés.)

Irta Barthalis János.

XVI.

(Folytatás.)

Ez az esemény nagy port vert föl a jogász-körökben. Csakhogy az ismeretlen gyilkos nyomába akadni sehogy sem tudott a hatóság.

Élt Bécsben egy híres rendőr, a ki Sartines iskolájából való volt. Ezt hívták meg hát a nyomozások folytatására. És mindenki biztos volt a végeredményben. De korai volt az öröm, mert még a bécsi rendőr sem birt nyomra akadni. A gyilkos jól eltakarta lábának nyomait.

Már-már kétségbe volt esve az érdemes férfi, midőn egy napon egy fiatal ember kopogott be hozzá. És ezzel az ifjával hosszasan értekezett, s miután vendége eltávozott, rendőrünk egy nagyot ugrott örömeiben, s így kiáltott föl:

— Megtaláltam, megtaláltam a nyomokat — s ezzel összepakkolta szükségesebb ruhaneműit, és miután egy jó csomag pénzt dugott zsebébe, a

rendelkezése alatt álló fogaton elrobogott nyugat felé.

Hagyjuk a rendőrt hivatalos dolgai után látni s tekintsünk le az aldunai részbe, vajjon mik történnék ott.

Egy portól fedett lovasküldöncz vágta a Csillámosi-uradalom felé. Még csak egy félórai útja van hátra lónak, lovasnak, s a nyeregben ülő férfi mohó pillantásokat vet a kastélyra, melyben nem sokára kipihenheti az ut fáradalmait.

De egyszerre megtorpan a ló, hogy gazdája majd keresztülbukik fején. Egy alak emelkedett föl az ut széléről, s mindkét kezében pisztolyt tartva, megállásra kényszeríti a lovat és lovagot.

— Hová megy? — kérdi az utonálló a lovastól.

— A Csillámosi-uradalomba — felelé a megseppent ember.

— Mit visz oda?

— Egy levelet az uraságnak.

— Honnan és kitől?

— Boglárdi fiskális küldi Pozsonyból.

— Adja ide! — parancsolja a felfegyverkezett alak.

— De... uram... hebegi a reszkető küldöncz.

— Semmi de!... adja, vagy pisztolyommal kényszerítem?

A fenyegetőző szavakra egy levél vándorol az

utonálló kezébe, ki felbontja azt, mig egyik szemé a lovon ülöt figyeli. És mig a pergamenre írott sorokat olvassa, derengő mosoly ömlik el vouásain, s ezt susogja magában:

— Tehát már szorul a vén róka.

Ezzel újra leragasztja a levelet s átadja a remegő küldöncznek, s e szavakkal engedi útjára:

— Meg ne mondj senkinek a történeteket, különben halál fia iész!

A jámbor utonálló Ligeti Jenő volt, a szolgának állt jurista.

— Most már boszom ideje elérkezett — szólott baljóslatu hangon és eltűnt a Bárdra vezető úton.

Mikor Csillámosi elolvasta a Boglárdi levelet, egy vadállati ordításban tört ki.

Neje és leánya ijedten rohantak be e hangokra, s résztvevően tudakozódtak rögtöni változása okáról. A földesur egy görcsrohamot hozott fel a fölkiáltás okául, mit a nők elhittek, s nemsokára magára hagyták a még ágyban fekvő beteget. Abban a levélben pedig ez volt írva:

„Barátom! Mindennek vége. A hatóság helyes nyomon jár. Már egész multamat tudja. Te is benne vagy a játékban. Elvesztünk. Az elfogatási parancs mindkettőnk ellen ki van adva. Bámultam, hogy honnan értesültek oly hiven mindenről. Végre aztán megtudtam. Ligeti Jenő tett ilyen csuffá bennünket. Irattárból eltűnésekor magával vitte titkos naplómát, mely-

kek, melyeknek a végrehajtást fogantatosítanok kellene, újból elbírálás alá veszik és tekintettel arra, hogy nincs magánjogi konvenció, a román peres félt rend szerint felmentik. Erre számos példa van és pedig több olyan, a melynél a román fél tartozása a napnál világosabb volt. Román polgárok árukat vettek Magyarországon; az árukat átvették és elvitték, de azok árát nem fizették meg. A jóhiszemű magyar eladó beperelte követelését, melyre nézve a román vevő határozottan alá is vetette magát a magyar bíróság ítéletének, és a román törvényszékek ennek dacára felmentették az alperest.

Lehet-e hát ilyen körülmények között élénk kereskedelem? A mai világban a kereskedelem hitelre van alapítva. A kereskedők az árukat hitelre veszik s azok árát akkor fizetik meg, mikor az árukat már pénzzé tették. De ha a jogi védelem teljes hiányában hitelre venni és eladni nem lehet, akkor a kereskedelem bizony nagyon kezdetleges kell hogy maradjon.

Ha tehát azt akarjuk, hogy a szomszédos román nemzettel élénk kereskedelmet folytassunk, akkor első feladat, nemzetközi magánjogi konvenció kötése által a multhatlanul megkívánt jogi védelemről gondoskodni. Ez immár halaszthatatlanná vált, s azt hisszük, szükségét felesleges is tovább bizonyítani.

Egy másik feladat lesz a kereskedelmi hitel fejlesztésére egy tekintélyes magyar-román bankot alapítani. Ötven millió frtra rugó évi forgalom már igényt tarthat egy ilyen pénzintézetre. S meg vagyunk győződve, hogy ha létrejön a magánjogi konvenció és a magyar-román kereskedelmi bank is mielőbb megalakul, akkor a két állam közötti forgalom el fogja érni nemcsak előbbeni magasságát, hanem annál még sokkal nagyobb is lesz. Meg kell tehát kötni a konvenciót és létre kell hozni a magyar-román kereskedelmi bankot.

G. M.

A primás székhelye. Csáky Albin gróf közoktatásügyi miniszter a primási székhelyre vonatkozó jelentésében, melyet a ház elé fog terjeszteni, kijelenti, hogy megállapodott a hercegprimással, hogy ez utóbbi a király budapesti időzése alatt szintén a fővárosban fog tartózkodni.

Háromszékvármegye közig. bizottságának nov.-havi üléséből.

Potsa József főispán a gyűlést megnyitván, bemutatja Háromszékvármegye újonnan választott

be elég meggondolatlanul belejegyeztem viselt dolgaimat, s most mint szörnyű bizonyítékot használta föl ellenünk. Most egyéb nincs hátra, mint a menekülés. Szedd össze minden pénzedet és Szerbián át menekülj Angliába. Nem sokára én is követlek kincseimmel. Hátha ott még valamihez kezdhettünk? B. Sz.

De még utóirata is volt a levélnek:

„N. B. Gyorsan menj lakásomra s a pinczében elzárva, új inasom felügyelete alatt megtaláld Zárai Laurát. Tervünkhöz híven elröböltam volt őt, bár nekem mit sem szóltam még róla, de nem volt időm megölni a leányt. Ereszd szabadon azonnal. Legalább ez az ügy ne terheljen minket. A Zárai-kastély elleni támadásokat is tudják. Ligeti lehet az áruló. Ha megtaláld, öld meg őt. B. Sz.”

Csillámosi, a mennyire sebei engedték, föl-vánszorgott ágyából e rémes hírre, s a nélkül, hogy valakinek szólt volna, eltűnt a kastélyból s egyenesen a Csálárdfi lakására ment. Az álnas már várta.

(Vége következik.)

tott alispánját, Tompa Miklóst. Eljenzéssel fogadják.

A földmívelésügyi m. kir. miniszter értesíti a bizottságot, hogy Nagy Gyula kir. erdőfelügyelő a szegedi kir. erdőfelügyelőség kerületébe s Bartha Gyula kir. alerdőfelügyelőt a brassói kir. erdőfelügyelőséghez helyezte el s a brassói kir. erdőfelügyelőség vezetésével Gyöngyösi Bélát, marosvásárhelyi kir. erdőfelügyelőt bizta meg.

Ennek kapcsán felterjesztést tett főispán ur az iránt, hogy ki képviseli már most a kereskedelemügyi minisztert a vármegyei közigazgatási bizottságban.

A havi jelentések a következő főbb adatokat tartalmazzák.

Tompa Miklós alispán jelenti, hogy a közigazgatás menete folyó évi október hóban rendes volt.

Vajna Miklós megyei II.-od aljegyző a méltóságos főispán urnak folyó évi október hó 13.-ról kelt 1020. számú nagybecsű intézkedésével sepsijárási főszolgabíróvá helyettesített. Az így megürült II.-od aljegyzői állásnak helyettesítés útján való betöltését a méltóságos főispán ur nem tartotta egyelőre szükségesnek, elegendő fogalmazói létszám lévén a központban. Vajna Miklós aljegyző által eddig ellátott ügyek előadásával tiszteletbeli aljegyző dr. Damokos Ödön bízott meg.

A magyar-román határszéli területeken határőrzési czélokra szolgáló és a közös utak kijelölése czéljából kirendelt vegyes bizottságban a vármegye részéről Szentiványi Miklós m. főjegyző, Hollaky Attila orbai járási főszolgabíró, Weisz Ignác kir. mérnök mint szakértő s Popp György soósmezői községi jegyző, mint tolmács és jegyző vettek részt, kik az illetékes prefekturák képviselőivel mult hó 20—28-áig a munkát befejezték.

Iktatóra érkezett 1735 drb, ebből elintéztetett 1427 drb.

Egyéves utlevél kiadott 202 drb, 15 napos utazási igazolvány kiadott 625 drb.

A megyei pénztár megvizsgáltván, rendben találtatott.

Tízest a beérkezett jelentések szerint volt 14.

Solliom Miklós kir. ügyész havi jelentése szerint a kézdivásárhelyi kir. törvényszék és a sepsiszentgyörgyi kir. járásbírói fogházakban a mult hó utolsó napján le volt tartóztatva 28 elítélt, 7 vizsgálati fogoly, összesen 35; ezek közül 30 férfi, 5 nő.

Rehák Ödön kir. pénzügyigazgató jelenti, hogy az idő rövidsége miatt a mult havibefizetési eredmény valamennyi pénzügyi ágra és kincstári követelésre nézve még nem érkezvén be, csak az egyenes adókra, valamint a hadmentességi díjra vonatkozó befizetési eredmény mutatattik ki, mely szerint egyenes adóban 38213 frt 93 kr és hadmentességi díjban 2880 frt folyt be, míg a mult év hason havában egyenes adóban 52884 frt 88 kr és hadmentességi díjban 2774 frt 50 kr folyt be, tehát a mult év hason időszakban elért befizetési eredménnyel szemben folyó évi október hóban egyenes adóban 14670 frt 95 kr rál és hadmentességi díjban 394 frt 50 kr rál kedvezőtlenebb.

Séra Tamás árvaszéki elnök jelenti, hogy október hóban a gyámoltak és gondnokoltak létszáma volt 10,354 személy, ebből felszabadult 26, a hó végével gyámság és gondnokság alatt maradt 1328 személy.

A háromszékvármegyei összesített gyámpénztárnak készpénze volt 14,488 frt 66 kr, ebből kiadottat árváknak 5146 frt 92 kr, kikölcsönözöttet 8150 frt, takarékpénztárba tétetett 400 frt, együtt 17,296 frt 82 kr.

Gyárfás Győző kir. mérnök jelentése szerint a közlekedés rövid időre egy esetben volt akadályozva, a szentkatolnai Feketeügy hidra egyik legnagyobb mozdonykaszán ráhajtatván, a hidlást betört. Az akadály eltávolítása s a hidnak kijáratára iránt azonnal intézkedést tett; a szakból származó műtárgyaknál csoportszámra vált szükségessé a hidlások kicserélése.

Befejezéshez közeledett Réty-Eresztevény, Nagy-Borosnyó és Barátos vasuti állomásokhoz vezető hozzájáró utak kiépítése.

Arlejtésen biztosítottak s Benkő Lajos vállalkozónak helyszíni kijelöléssel átadattak Kovászna, Imecsfalva, K.-Vásárhely vasut állomásai és Páva-Zabola megállóhelyhez hozzájáró utak építési munkái.

A vármegye közlekedésügyének fejlődésében emlékeztető október hó 16-ik napja, mikor a brassó-háromszéki helyi érdekű vasut brassó-sepsiszentgyörgyi vonalrészének műtanrendőri bejárását a kiküldött bizottság teljesítette. A bejárás diadalünneppel volt. A gőzerővel hatalmasan párhuzamba tehető megyei áldozatkészség ülte ünnepét a jövőben érésre kerülő jóllét magvai elvetésének.

Dr. Antal Mihály jelentése szerint az általános közegészségi állapot kielégítőnek mondható, a multhoz képest azonban kevés hanyatlás mutatkozott.

Különfelek.

— **Vasutmegnyitás.** Már csak napok választanak el azon időtől, hogy a brassó-zernyest-kézdivásárhelyi vasut végleg átadassék a közforgalomnak. A kézdivásárhelyi végállomáson is serényen folytak a munkálatok s így remélhető, hogy e hó 20-án az ünnepélyes átadás megtörténhetik. Hogy a székely nép öröme teljes legyen, Baross Gábor miniszter ur azon ígéretet tette megyénk szertett főispánjának, hogy a megnyitás alkalmával személyesen megjelenik s részt kíván venni örömlünkben. Ezen örvendetes hír lázas izgalomba hozta a megye összes lakosságát s mindenütt készülnek, hogy a fogadtatás méltó legyen azon hó tiszteletéhez és szeretethez, melyet a legnépszerűbb miniszter s a székelység leglelkesebb baráta iránt minden szív egyaránt érez. Némely lap tudni véli, hogy gróf Bethlen András földmívelési miniszter is ellátogat ezuttal Háromszékre, azonban erre nézve hivatalos adatok nincsenek, de mint örvendetes hírt színtelen konstataljuk. A vasut ünnepes megnyitásának idejét biztosan tudni nem lehet, azonban ha elemi csapások a vasuti építkezéseket nem hátráltatják, e hó 18. és 20-ika közötti időben meg fog történni. Mihelyt az ünnepély napja meg lesz állapítva, értesíteni fogjuk a közönséget.

— **Székely munkások alkalmazása.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Háromszékvármegye főispánjához a következő leiratot küldötte: A m. kir. államvasutak gépgyárának s a diósgyőri vas-és acélgárnak felügyelő bizottsága folyó évi október hó 17-én 13,408 szám alatt hozzáam intézett felterjesztésében jelenti, hogy a ráuk következő hónapokban: a diósgyőri vas-és acélgárban két gépészre s egy néhány öntődei és gépműhelyi munkásra, esztorgályosra és géplakatosra lesz szükség s ha a székelyek közül ilyenek jelentkeznek, a gyárigazgatóság által felvételni fognak, de lakásról, minthogy az igazgatóság ilyenell a gyártelepen nem rendelkezik, önmaguknak kellend gondoskodniok. Erről Méltóságodat oly felhívással értesitem, hogy az érdekeltek figyelmét e körülményre felhíván, a jelentkezőket közvetlen a gyártelepen leendő jelentkezésre utasítani, illetve alkalmazásuk iránt az igazgatósággal közvetlenül érintkezni sziveskedjék. Budapest, 1891. okt. hó 28-án. A miniszter helyett: Lukács Béla s. k. államtitkár.

— **Kézdi-Polyánban** 1891. november 15-én Rákosi Viktor ur a „Budapesti Hirlap” belmunkatársai szives közreműködésével folerészen a kézdi-polyáni róm. kath. iskola alapja, telerészben a tűzoltóegylet javára társasestély rendeztetik a következő műsorral: 1. Nyitány. Előadja: a kézdivásárhelyi népzenekar. 2. „Külvárosi regény.” Rákosi Viktor ur felolvasása. 3. „Tele van az erdő...” Eneklir: Ferencz Julcsa k. a. 4. „A kasszülön.” Monolog. Előadja: Selyei Tóth Albert ur. 5. „Borus az ég...” duett. Eneklir: Ferencz Julcsa k. a. és T. Pallosy Francziska urnő. 6. Költemény. Irta és előadja: Mihályt János ur. Misor után táncz. Belépti-díj: személyenként 60 krajczár.

Midőn a Kézdi-Polyánban rendezendő jótékony czélú multság valóban gazdag és változatos műsorát bemutatjuk, nem mulaszthatjuk el ezen jótékony mulatságot a közönség szives pártfogásába ajánlani. Már csak Rákosi Viktor urnak, a fővárosi napilapok s kedves tárczairójának neve is elég

ajánlat, de a kép körül a keret is ép oly vonzó és sokat ígérő! A derék, igyekező község, mely kulturális haladásának annyi jelét adta, s melynek ifjúsága ily ügyesen összeállított műsorral igyekszik mulatságát fűszerezni, nagyon megérdemli, hogy a község támogassa közhasznú céljai elérésében.

— **Ismét tűz Szárazpatakon.** Folyó hó 5 én este 9 óra tájban Szárazpatakon György Domokos esztelneki tanító csüre és istállója és Kajcsa Ferencz köze. A bír 600 frtra tehető. A tettesek el vannak fogva s — mint halljuk — tettüket beismerték. Valószínű, hogy most a korábbi tüzesetek tettesei is lépre kerülnek.

— **Vaszary Kolos kandidációja.** Az új hercegreprimás kinevezésének előzményeiről a következőket írják Sopronból: Vaszary október 5-én Győrött járt a varmegye közgyűlésén. A mikor másnap Pannouhalmára visszatért, már ott várta Csáky Albin gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter ur express-levele, hogy folkérje: menjen fontos ügyben Budapestre. Vaszary rogtón utra kelt. Csak huszáriját vitte magával és 7-én inkognitó Budapestben időzött. Aznap délután 4 órakor látogatta meg Csáky grófot magánlakásán. A látogatás esti 7 óráig tartott. Ez alkalommal adta tudtára a miniszter Vaszarynak, hogy a hercegreprimási székre őt szemelte ki a kormány. Vaszary az argumentumok sokaságával tiltakozott a kijelölés ellen. „Nem kerestem és nem óhajtom ezt a szépet, de felelősséggel terhes méltóságot.” A miniszter azzal állott elő, hogy ő az alatt a husz év alatt, a míg szépesi főispán volt, boldognak érezte magát, szerették, tisztelték, de e meglepődöttségéből ki kellett lépnie, mert ő felsége úgy kívánta. De a főpát újra tagadólag válaszolt: „Nem kerestem ez állást, nem érzek hozzá való erőt, nem fogadom el.” A miniszter erre így felelt: „Mert méltóságod nem kereste ez állást, fogadja el kötelességeretből és bízzék az Ur kegyelmében, a ki nehézség hivatásában segíteni fogja.” „Legyen meg az Ur akarata” — mondá végre a főpát és így október 7-től kezdve Vaszary egymaga volt a kormány jelöltje.

— **Óriási tűz.** Megdöbbentő részleteket irnak a fogarasi erdőben dühöngő tüzről. E tűz által okozott kár félmillióra megye eddig, és a tűz folyton növekvő félben van. Az erdőégés maga nagy szél idez elő, mely folyvást növeli a tüzet s a veszélyt. Vledény község teljes elpusztulás veszedelmében forog, mert a tűz arra vonul és a község az erdőség közt fekszik. A lakosok más helyekre hajtják marháikat és barlangokba rejtik holmijokat. Valószínű, hogy vadászok okozták a tüzet éjjeli tanyai tüzrakás által. Egy félig oltott erdőrézében az oltó emberek egy üregben egy öreg asszonyt és egy gyermeket találtak, kik valóságos csoda által menekültek meg a rohamosan terjedő tüztől. Négy napig voltak elbujva a nedves üregben, étel és ital nélkül. Semmi bajuk sem történt. Brassóból katonaságot küldtek a tűz színhelyére.

— **Az albísi tűz károsultak javára** újabban adakoztak: 1. Az orbajjárasi főszolgabíró ur Körös és Papolcz községekből 4 frt 31 krt. 2. Szabó Ferencz altorjai h. jegyző Altorja községből 74 krt. Fogadják a nemes keblü adakozó és gyűjtő urak a szerencsétlen károsultak ez uton is kifejezett hálát köszönetét. K-Vásárhely. 1891 november 3. Főszolgabíró hiv. távollétében Cseh Gyula szolgabíró.

— **Új bélyegek.** Nálunk is, mint az egész országban, gyakran felmerült a panasz, hogy a bélyegek nem ragadnak úgy, a hogy kellene, máskor meg nagyon is ragadnak stb. Most ha nem is segítve, hanem könnyítve lesz a bajon, mert édes-izü bélyegek jönnek forgalomba. Legalább a nyalogatás kellemesebb lesz.

Köszönetnyilvánítás.

A bereczki tüzkárosultak részére újabban adakoztak:

1. Bálinth László róm. kath. plebános-főesperes ur ivén:

Lőnhart Ferencz erdélyi róm. kath. püspök ur ő nagyméltósága 50 frtot saját pénztárából, a „Károsultak alapjából” 34 frtot kegyeskedett kiutalványozni.

Méltóságos Buzás Mihály alesiki főesperes ur Csik-Szt-Mártonból 10 frt.

Főtiszt. Tamás Dávid alcseruátoni róm. kath. lelkész ur 3 frt.

Főtisztelendő Bencze Lajos futásfalvi róm. kath. lelkész ur 2 frt.

Kelemen Lajos tiszti ügyész ur Seps-Szent-györgyön 2 frt.

2. A tamásfalvi előjáróság gyűjtése 81 kr.

3. Bokor György k.-martonfalvi jegyző gyűjtése 31 frt 17 kr.

4. A sepsijárasi főszolgabíró ur N.-Borosnyón eszközölt gyűjtéséből 2 frt 1 kr.

5. A miklósvárjárasi főszolgabíró ur Hídvég községből 17 frt 13 kr.

6. A miklósvárjárasi főszolgabíró ur Kőpecz községből 7 frt 44 kr.

7. A miklósvárjárasi főszolgabíró ur Baróth községből 16 frt 65 kr.

9. A sepsijárasi főszolgabíró ur Nyén községben gyűjtött adománya 5 frt 23 kr.

9. Tamás Elek szentléleki községi bíró gyűjtése 5 frt 61 kr és 7 hektó 75 liter elegygabona.

10. Popp György sósmezői jegyző gyűjtése 6 frt 88 kr.

11. Seps-Szentgyörgy város-tanácsa 4 frt.

12. Végül dr. Neumann Armin orsz. képvis. ur fáradhatlan utánjárása folytán kegyeskedett a „Jó szív egyesület” Főispán ur méltósága utján 300 frt segélyt kiutalni.

Fogadják a nagylelkű adakozók és fáradhatlan gyűjtő urak a nyomorult tüzkárosultak részéről általam kifejezett hálát köszönetüket.

Kézdi-Vásárhely, 1891. november 3.

Gábor Péter, főszolgabíró.

CSARNOK.

Egy kirándulás.

Írta: Mihály János.

(Vége.)

Közmegegyezés a „Három vadász”-hoz mentünk. Most a mama rendelt borokat; három-négy-féle volt egyszerre az asztalon. Folyt a bor, mint a József-városi vízvezetékben a tisztítatlan Dunavíz; Schlezinger ur felállt helyéről és dicsőít mondtam rá; erre én is válaszoltam, méltatva az érdemeket, melyeket, mint napidijas a fővárosi tanácsnál és tanács javára szerzett. O nyomban hozam futott, megcsókolt és „Bruder-schaftot” itunk; a következő pohárnál pedig mindnyájan „per te” szölitottuk egymást.

Sarolta kisasszony étlapot kért; a vendéglős azonban szerényen kijelentette, hogy a szolgálhat egyébbel, mint szafaláddal. Erre a leányok oly verekké lettek, mint egy szélsőbaloldali országgyűlési képviselő ur által hordani szokott piros selyem nyakkendő. Engem pedig elfutott a méreg, mert szívárványszent játszottak már a szemem az éhségtől. Megboszulom, kegyetlenül megboszulom a gyomrom iránt táplált rut vizsgálódásokat! — gondolám magamban.

— Husz darab szafaládd! — ordítam oly hangon, hogy a vendéglős ijedtében kocsonyaszertűn kezdte reszketni és egy pillanat alatt husz darab helyett huszonötöt hozott.

Neki estünk mindnyájan; a hőlygymények félre tévén minden égyéynt, oly pófázást vitték véghez, minőt nem látott többé a S/abhegy. Én vagy tíz darabot fogva kezeimbe, egyiket a másik után küldöttem az éhség bacillusainak kielégítésére. Egy kevés idő múlva nem volt semmi; de most már én nem tágitottam, mert egészen bele jöttem a szafaládd-saisonba.

— Harmincz darab szafaládd! — kiáltam újra, mire a vendéglős elküldt és elzöldült; villámgyorsasággal futott a telefonhoz és a pesti mézárósktól öt ezer szafaláddt kért edisonos sebességgel. Pár perc múlva jött a szafaládd nélküli telefonos válasz, melyben a mézárósk nagy sajnálatukra kijelenték, hogy miután a mai nap volt Sanyaró Vendelékné országos szafaládd-versenyek, ők azt az utolsó darabig mind bekebeleztek.

Méltó felhaborodásunknak adtuk kifejezést. Sarolta kisasszony pedig haragosan mondá:

— Gyerünk innen. Itt úgy sem lehet zenét hallgatni; menjünk a „Fácán”-hoz, ott van jó cigányzene, ételekben nagyszerű választék és mindenféle, mit a szem-, szájj kíván.

Mintha egyszerre mindnyájunkat sodronyon huztak volna meg, ugráltunk fel helyünkről. Schlezinger barátom hangos „Fizetni”-t kiáltott a vendéglősnek és én fizettem, mint katonatiszt.

A „Fácán”-hoz mentünk. Már messziről hallatszott a zene, minek Sarolta kisasszony annyira megörült, hogy versenyt énekelt a cigányokkal. A gyönyörű szép fás helyiség tömve volt vendégsereggel. Széjjel néztünk s nekem e szemle alkalmával azonnal feltűnt, hogy a vendégek egyen-egyenként nagyon hasonlítanak orra és füle Schlezinger barátomhoz. Nem tudom rosszul láttam-e mámorosan, de megesküdtem volna jövő boldogságomra, hogy igazat látok.

— Tyűh!... a libázsirom hízott mindenőket! — kiáltam hangosan — hisz ezek mind reformátusok!... (Megjegyzendő, hogy Pesten így gu-nyolják a jordánokat.)

Dühös pillantások szegeződtek rám minden asztaltól. A publikum hörgött, zörgött és döngött; Schlezinger barátom pedig karonfogva félrevezetett és a fülembe sugá:

— Ugyan kérlek szépen, ne sértgesd szegény véreimet.

— Nem is, nem is, — mondám — csak azt gon-

doltam, hogy Jeruzsálem falait akarjátok itt felépíteni.

De nem volt sok idő a párbeszédre, mert a kellnerek észrevették megérkezésünket s valamennyi a hóna alá kapta lábaszárát és úgy rohant felénk. Kevés idő múlva folyt a pezsgő, mint akár egy kézdivásárhelyi árokban a szappanos víz. Schlezinger barátom pedig és Sarolta kisasszony nem győzték rendelni a finomabbnál finomabb ételeket. Volt az asztalon borjuszelet, filé, töltött rostélyos és Schlezinger barátom részére ludmáj. Ugy ettek a szentjeim, mint az éhes galamb és úgy ittak, mint a homok, természetesen velem együtt. Az én fejem már forgott és egy helyett kettőt láttam; szegény három X-est így hat X-esnek néztem.

E közben cigarettát kértem; a kellner a legnagyobb udvariassággal hozott egy dobozot, rögtön fizettem is az árát 5 hatos képiben. De cigaretták csak öt darab volt benne; e méreg drágaság sehogy sem tetszett Schlezinger barátomnak; ő is cigarettát kért, de a fizetés helyett így kajátott a kellnerre:

— Ez szemtelenség! gazemberség így behuzni az embert!

A visszhang, mintha 200 szerelmes bika bömbölt volna, adta vissza a hangokat: Ez szemtelenség!...

— Hallja az ur! — ordított a kellner is — ezt kikérem magamnak; az ily vádakat visszautasítom és ünnepélyesen kinyilvánítom, hogy én nem vagyok nagy gazember. Hallja az ur! Erti az ur!

Hanem Schlezinger barátom sem nem hallotta, sem nem értette s be is lévően csipve, oly dühössé lett, hogy nyomban torkon ragadta a kellnert, csapván oly lármát, hogy a vendégek mind felugráltak és bennünket körbe fogtak. A mama, Sarolta kisasszony és a három X-es Adolfot megfogták gerökkjénél fogva és huzták-cibálták, hogy valahogy véget vessenek a vitának; de nem lehetett vele birni, míg nem jött Mihászna András bácsi és nagy tekintélyével közbe nem lépett. Rendreutasította Schlezinger barátomat, hogy ne kiabáljon többet. Ez még dühösebbé tette őt és torkaszakadtából ordítá:

— Ki kiabál?! Én nem kiabálok! Ő kiabál, mégis azt kiabálja, hogy én kiabálok, pedig én nem kiabálok, ő kiabál — s vége hossza nem lett volna a kiabálásnak, ha a rendő meg nem csipi Adolf barátomat és el nem viszi magával — bosszasan mormogva utána: „Röndnek muszáj lönni!” Bizonyosan egy éjjelre a hüvörsre tették Mihásznák és e tudat annyira elkésztette Sarolta Nagysámat, hogy krokodilkönyök potyogtának végig arcán. Én meg utána bögttem barátomnak:

— Ne hagyj magad Schlezinger!...

Nyomott hangulat uralkodott az asztalnál; mindenki sajnálta Schlezinger Adolfot; elkeseredésben újra pezsgőt akartam rendelni, de a kellnerek a prinzipálissal együtt kijelentették, hogy oly vendégeknek, mint mi, nem tartják érdemesnek a kiszolgálást. Erre már engem is elfutott a méreg és düh; borzasztó komolysággal álltam fel helyemről és mondám:

— Velem, nemes Ehenbeögh Dömötörrel meretek így bánni? no, várjátok csak! — s azzal rohantam a cigányokhoz, hogy huzassak egy notát.

— Nem huzunk mi! — felelék azok.

— De én nemes Ehenbeögh Dömötör vagyok.

— Nem bánjuk, hogyha éhen hal is az ur, de mégse huzunk notát!

— Nohát, hogy a mennydörgös menykű üssön belétek kellnerestől együtt! — s ezen szavakkal bankókat szórtam szét a levegőbe, hogy lássa a publikum, hogy én nemes Ehenbeögh Dömötör vagyok.

Azután meg vissza mentem az asztalhoz és keservekkel eltelten lekonykoltam. A fátum még így is üldözött a három X-es alakjában; hozzám fordult, rám meresztette szarkaláb ráncokkal körített savószekeit és mondá:

— Édes Dömötör, kurizálj nekem, tudod, oly pikáns az, ha az embernek kurizálnak.

— Hallja maga! — mondám haragosan — fogja be azt a piszkos magazint! Kurizáljon magának az ördög! — s azzal otthagya őket, megfutamodtam és meg sem állottam a „Szép Juhász”-hoz címzett vendégül, hol irtóztató haragomban megittam egy egész fertály guggit. Más egyébre a kirándulásból nem emlékszem vissza; csak azt tudom, hogy másnap reggel ismét szobámban ébredtem fel a szalmazsákon; amint felöltözöktem, megvizsgáltam pénztárczámat, de nagy rémületemre egy árva fityinget sem találtam benne.

— Szépen vagyunk! — dünyögöm magamban — újra mehetek a bástyához és a királyi palota elé katonazenét ebédelni. És el is mentem; hanem menetközben fölfogadtam, hogy többé a Sváb-hegyre nem megyek kirándulni és szafaláddt soha sem fogok enni életemben.

Kézdi-Vásárhelytt, 1891. november 5-én.

Buza (tisztá)	hektóliterenként	8 frt 20 kr.
„ (elegy)	„	— frt — kr.
Rozs (tisztá)	„	6 frt 15 kr.
„ (elegy)	„	— frt — kr.
Arpa (tisztá)	„	4 frt 20 kr.
„ (elegy)	„	— frt — kr.
Zab	„	2 frt 60 kr.
Törökbuza	„	5 frt 20 kr.
Kása (köles)	„	12 frt — kr.
„ (árpa)	„	12 frt — kr.
Borsó	„	6 frt — kr.
Lencse	„	16 frt — kr.
Fuszulyka	„	6 frt — kr.
Pityóka (legszebb)	„	1 frt 30 kr.
Marhahús	kilógrammonként	— frt 44 kr.
Disznóhús	„	— frt 48 kr.
Juh-hús	„	— frt 24 kr.
Szalonna	„	— frt 64 kr.
Faggyu (nyers)	„	— frt 48 kr.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és
érték-tőzsdén
1891. november hó 7-én.

Magyar aranyjáradék 6 ⁰ / ₁₀	—.—
Magyar aranyjáradék 4 ⁰ / ₁₀	103.80
Magy. papíráradék 5 ⁰ / ₁₀	101.10
Magyar vasúti kölcsön	—.—
M. keleti vasúti államkötv. I. kibocs.	—.—
M. keleti vasúti államkötv. II. kibocs.	—.—
M. keleti vasúti államkötv., III. „	111.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	—.—
M. földterhermentesít. kötv. záradékkal	—.—
Temes-bánáti földterh. kötvény	—.—
Temes-bánáti földt. kötv. záradékkal	—.—
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	—.—
Horvát-szlavon földterherment. kötv.	104.—
Magyar szőlődézma-váltásági kötvény	—.—
Magyar nyeremény-sorsjegykölcsön	137.—

Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy . . .	128.—
Osztrák járadék papírban . . .	87.75
Osztrák járadék ezüstben . . .	999.—
Osztrák járadék aranyban . . .	106.—
1860. államsorsjegyek . . .	137.50
Osztrák-magyar bank részvény . . .	962.—
Magyar hitelbank részvény . . .	352.—
Osztrák hitelintézet részvény . . .	307.30
Ezüst . . .	—
Cs. és kir. arany . . .	5.39
20 frankos arany . . .	9.34
Német birodalmimárka . . .	56.10
London (2 havi váltókért) . . .	114.—
20 márka arany . . .	11.55

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

Ifj. Dobay János.

Hirdetések.

Hol a legszebb és legtöbb butor
Brassóban?

PAPP FERENCZ

nagy butorraktárában

kapu-utsza 48. sz. a.

6—10 Ugyanott

diófa- és cserefa-furnér

egy ☐ láb 3.-4 krért kapható.

Sz. 429—1891.

v h

Árverési hirdetés.

Alóltirt kir. birósági végrehajtó a kézdivásárhelyi tekintetes kir. járásbírósnak 1891-ik évi 3440. sz. a. kelt végzése folytán ezennel közhírrel teszi, miszerint végrehajtató Brassói takaréksz. és előlegező egyesület 275 frt o. é. követelése s jár. iránt végrehajtást szenvedő Könczei Miklós urnál kielégítési végrehajtást folytán lefoglalt 640 frtra becsült ingóságok, u. m.: szénaemű és egy kazal árpa csépletenül nyilvános bírói árverésen készpénzzel el fognak adatni, minek K.-Szentlélek község házában leendő eszközésére határidőül **1891-ik évi november hó 30-ik napjának d. u. 1 órája** tűzetik ki, mely árverésre a vevők oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érdeklött ingóságok emez árverésen, az 1881 évi LX t.-cz. 180. §-a szerint, szükség esetében becsáron alól is eladotni fognak; a lefoglalt ingóságok netalán elsőbbségi igénylői pedig figyelmeztetnek, hogy jogaikat alóltirt kir. bir. végrehajtónál és az árverés napján a helyszínén az árverezés kezdetéig szabályszerűen érvénysítsék, mert különben igényeik későbbben figyelmen kívül fognak hagyatni.

Kelt Kézdi-Vásárhelytt, 1891 évi novem-
ber hó 3-án.

Kakutsi Ádám,
kir. bírósági végrehajtó.

Magyar királyi államvasutak.

Keleti vonal.

M e n e t r e n d.

Érvényes 1891. október hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1891. október hó 1-től

A l l o m á s o k		Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat	A l l o m á s o k		Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)				Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N-Sze- ben felé)	(érk. ind.)	10.31 10.47	12.53 1.18	
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)	4.20	7.23	2 48	Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé) . .	(érk. ind.)	12.28 1.08	2.49 3.47	8.07
Botfalu	"	4.48	7.47		Nagy-Enyed	(érk. ind.)	1.35 2.21	4.07 4.40	8.50
Földvár	"	5.07	8.03		Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vá- sárhely felé)	" (ind.)	2.21 2.31	4.40 4.52	
Mogyorós	"	5.26	8.23		Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. ind.)	3.08 3.18	5.20 5.26	11.01
Apáczs	"	5.42	8.37		Kolozsvár (vendéglő)	(érk. ind.)	5.14 6.08	6.52 7.40	5.30
Kőpecz	"	6.02	8.57		Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. ind.)	10.44 11.04	11.51 12.09	2.18
Agostonfalva	"	6.09	9.04		Budapest	(érk. ind.)	6.35 8.40	8.40 9.30	7.30
Alsó-Rákos	"	6.26	9.20						
Homoród	"	6.55	9.46						
Kacsa	"	7.12	9.59						
Bene	"	7.32	10.20						
Erked	"	7.52	10.36						
Héjasfalva (elágazás Sz.-Udvarhely felé)	"	8.23	11.03						
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	8.46 8.53	11.19 11.29						
Medgyes	(ind.)	10.09	12.37						

 A   foglalt számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 47 percig számított éjjeli időt jelentik.

 Brassóból Bukarest felé a személyvonat indul d u. 12.20 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 19 és reggel 5.15 perczkor.

Brassó—kézdivásárhelyi vasut.

Érvényes a megnyitás napjától.

Kézdi-Vásárhely	indul reggel	4:00	d. u.	2:45	Brassó	indul reggel	8:30	d. u.	3:10
Imecsfalva	"	4:17	"	3:02	Szász-Hermány	"	8:49	"	3:29
Páva-Zabola	"	4:34	"	3:19	Prázmár	"	9:13	"	3:53
Kovászna	"	4:47	"	3:32	Kökös	"	9:26	"	4:06
Barátos	"	5:17	"	4:02	Uzon	"	9:43	"	4:23
Nagy-Borosnyó	"	5:33	"	4:18	Kilyén	"	9:58	"	4:38
Eresztevény	"	5:52	"	4:37	Sepsi-Szentgyörgy	"	10:23	"	5:03
Sepsi-Szentgyörgy	"	6:32	"	5:17	Eresztevény	"	10:51	"	5:31
Kilyén	"	6:42	"	5:27	Nagy-Borosnyó	"	11:13	"	5:53
Uzon	"	7:00	"	5:45	Barátos	"	11:42	"	6:22
Kökös	"	7:13	"	5:58	Kovászna	"	12:00	"	6:41
Prázmár	"	7:30	"	6:15	Páva-Zabola	"	12:13	"	6:53
Szász-Hermány	"	7:50	"	6:35	Imecsfalva	"	12:28	"	7:08
Brassó	érk. reggel	8:08	este	6:53	Kézdi-Vásárhely	érk. délután	12:46	este	7:26

Nyomatott Szabó Albertnél K.-Vásárhely.